

KÖZÖSSÉGI FELMÉRÉS KIÉRTÉKELÉSE ÉS ELEMZÉSE

TOP-5.3.1-16-BO1-2017-00015

2018.

A projekt rövid bemutatása

Herceggút Község Önkormányzata és konzorciumi partnerei a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretén belül TOP-5.3.1-16 jelű, „A helyi identitás és kohézió erősítése” tárgyú felhívásra TOP-5.3.1-16-BO1-2017-00015 azonosítószámmal támogatási kérelmet nyújtott be, amelyet megnyertek és közösen megvalósítanak.

A projekt célterülete az egykori területi beosztás alapján a Sárospataki kistérség, azaz a Sárospataki járás 15 települését, a Tokaji járás 2 települését, a Sátoraljaújhelyi járás 2 települését és a Cigándi járás 1 települését foglalja magába. A tervezett tevékenységek megvalósulását ebben a térségben tervezi a konzorcium, tekintettel arra, hogy az érintett települések gazdasági, foglalkoztatási és társadalmi szempontból is aktív kapcsolatot ápolnak egymással.

A közösségi igények és a felmerülő összetett társadalmi problémák hatékony kezelésében az önkormányzatok nagy szerepet vállalnak, hiszen a szakemberek hatékonyan kezelik a felmerülő problémákat, a közösségbe vonást, a szemléletformálást és a helyi közösségi élet fenntartását.

A projekt közvetlen célcsoportja a megvalósítási helyszínek településein élők, különösen a romák, demens és idős személyek, fogyatékkal élő személyek, hátrányos helyzetű személyek, valamint a 10-18 éves korosztály. A másodlagos célcsoportot a program keretében az intézmények, szolgáltatások vezetői, civil és egyházi szervezetek és a helyi közösségek vezetői és tagjai alkotják. Előzetes kalkulációk alapján a projektben 3250 fő vesz részt a helyi társadalmi akciókban, továbbá 1491 fő hátrányos helyzetű személy kerül bevonásra.

A projekt megvalósításának legfőbb célja a helyi identitás, a lokálpatriotizmus és annak fejlesztése, erősítése, amely javarészt a helyi kulturális értékeken alapul. Mindez végső soron a helyi közösségépítésben tud majd hasznosulni. További célok:

- a helyi közösséghez és a társadalomhoz tartozás elősegítése, hogy mindenki tartozzon valahová és közösségi, társadalmi beágyazottságban éljen, legyen esélye és lehetősége saját életfeltételeinek javítására, és képes legyen a pozitív változásokra irányuló közös cselekvésben való részvételre
- a meglévő erőforrások felszínre kerüljenek, az együttműködések következtében ezen erőforrások aktivizálódjanak, s minőségi változásokat hozzanak a település, a települési közösségek életében
- a közösségi munka hatására az érintett személyek is együttműködjenek a problémák megoldásában

A sikeres projektmegvalósítás a helyi közösségek és a résztvevő települések együttműködésétől a közös felelősségvállalástól függ. A tervezett tevékenységek együttesen és egymással szoros összefüggésben a helyi/ térségi közösség fejlesztését indukálják.

Az ösztámogatás mértéke 57.500.000 Ft. A támogatás 100% mértékben vissza nem térítendő támogatás. A projekt megvalósítási időszaka: 2018. március 01. – 2022. március 31.

Herceggút Község Önkormányzata és konzorciumi partnerei felhívás keretében támogatott projekt keretében lehetőséget kaptak arra, hogy olyan rendezvénytervet készítsenek elő az elkövetkező három évre, amely az akcióterületen élők igényét tükrözi.

Mindezt megalapozva egyrészt megtörtént a helyzetfeltárás és -elemzés, majd sorra kerültek az egyes vélemény- és igényközlő módszerek alkalmazása. A kapcsolatépítés céljából megvalósultak az érintett településeken

- közösségi interjúk felvétele,
- közösségi beszélgetések megtartása, valamint
- a közösségi felmérések lebonyolítása.

A közösségi felmérés célja, módja, körülményei

A közösségi felmérés egy „ajtótól ajtóig” történő, a helyi lakosok aktív részvételével megvalósuló, közösségfejlesztő, aktivizáló módszer, amelyen keresztül mindenki megszólításra került a településen, a közjóért cselekvők köre szélesedik. A felmérés elemei:

- az interjúk és a közösségi beszélgetések során feltárt problémakörökre a helyi közösség által elkészített kérdőív eljuttatása a háztartásokba,
- a kérdőívek begyűjtése, feldolgozása
- az eredmények kiadványba szerkesztése

A közösségi felmérés egy egyszerű kérdőíves felmérés, amelynek kapcsán a településen élők egy csoportja a helyi lakosok véleményét kéri az akcióterület településeinek ügyeiben. A felmérés az egyik első lépése annak a folyamatnak, amelyben az akcióterület lakói közül mind többen bekapcsolódnak társadalmi és fizikai környezetük alakításába. A középpontban az önszerveződés áll. Már maga a felmérés alkalmas a közösségek összekovácsolására, az együttműködés és az összetartozás érzésének erősítésére.

Egy jól működő és a megfelelő válaszokat produkáló felmérési rendszer segítségével lehetővé válik a megfelelő és a mindenkit kielégítő szolgáltatási szisztéma kialakítása. Fontos a célok meghatározása, a módszer ismertetése, hogy a felmérés ne öncélú legyen, hanem egy cselekvési folyamat szerves részeként előmozdítsa a lakosság széleskörű bevonását a település- és térségfejlesztő munkába.

A felmérésnek minél több helyi erőforrást kell feltárnia, s ezzel tovább vinni a kérdezőket és a megkérdezetteket a cselekvés felé.

A közösségi felmérés célja a helyi cselekvők körének további szélesítése. Továbbá a helyi embereket valóban érdeklő ügyekről széles körű véleményhalmaz gyűjtése; a közösség tagjainak cselekvési hajlandóságának és cselekvési kapacitásának felmérése.

A közösségi felméréshez a kérdőíves módszer került kiválasztásra a közösségfejlesztés módszertani útmutatója alapján. Előnye, hogy anonim módon lehet válaszolni a kérdésekre, bátrabban, őszintébben nyilváníthatják ki véleményüket a megkérdezettek.

A közösségi felmérés által a helyi embereket valóban érdeklő problémakörökről széles körű vélemény került összegyűjtésre, feltárult a közösség tagjainak cselekvési hajlandósága, kapacitása is. Azok is állást foglaltak, véleményt nyilvánítottak, akik ezt esetleg eddig azért nem tették meg, mert személyesen, szóban nem volt rá alkalmuk vagy kedvük.

A kérdőíven keresztül megszólításra került az akcióterületen mindenki, és ösztönzésre került a személyek a felmérési munkában való részvételre és az azt követő közösségi cselekvésben is. Ezzel a közösségi folyamatban aktívan részt vevők köre szélesedett, a meglévő megerősödött az egyes településeken.

A közösségi felmérés kivitelezése

A felmérések lefolytatásának időszaka: 2018. július-szeptember

A felmérések lefolytatásának helyszínei: konzorciumot alkotó 20 település

Célcsoport: helyi lakosok, közösségek, önkéntesek

Megkérdezettek száma: 209 fő

A felmérési folyamat fázisai:

1. Tervezés
2. Kérdőív összeállítása
3. Felmérés elvégzése, adatfelvétel
4. Eredmények összesítése és közzététele a hirdetőtáblákon és a települési honlapokon
5. Az eredmények felhasználása a Helyi Cselekvési Terv és mellékletét képező Rendezvénytár összeállításához

A felméréseket a Kedvezményezett szervezetek belső humán erőforrás bevonásával oldották meg, akik személyesen keresték fel a települések lakosságát, fő véleményformálóit.

Az összeállított – nyílt és zárt kérdéseket is tartalmazó – kérdőív nemcsak az élményekre kíváncsi, hanem fejlesztési ötletekre is, és a választások mellé rendelhető cselekvési kapacitást is feltárja, hogy az adatok összegzése és az eredmények értékelése után több közösségi csoportban is megindulhasson a tervezés és a megvalósítás.

Várható eredmények a közösségi felmérés hatására:

- a helyi cselekvők köre szélesedik
- erősödő közösségi identitás
- új kapcsolatok, partnerségek létrejötte
- aktív közösségi csoportok kialakulása

Az igényfelmérési, illetőleg a projekt megvalósítói folyamatot elősegítve – a közösségi felmérések keretében – közvetlenül az akcióterületen élők és dolgozók véleménye került felmérésre az alábbi kérdések mentén:

1. Milyen erősnek érzi magában a településhez, térséghez való kötődést, identitást?
2. Fontosnak tartja a helyi identitást erősítő közösségi fejlesztési folyamatok erősítését?
3. Milyen közösségfejlesztő programokban, eseményekben venne részt szívesen?
4. Büszke-e arra, hogy ezen a településen él?
5. Ha nem büszke arra, hogy ezen a településen él, akkor kérjük, indokolja meg, hogy miért nem?
6. Véleménye szerint, mivel lehetne erősíteni a településen a közösségfejlesztést, az összetartozás érzését, a helyi identitás erősítését?

A közösségi felmérés során kapott válaszok összesítése

Tevékenység megnevezése	Támogatási Szerződésben vállalt célérték	2018.12.31-ig teljesített tényérték
-------------------------	--	-------------------------------------

Közösségi felmérések	1 db	1 db
----------------------	------	------

A célterületet alkotó 20 település közül 19 településen volt Közösségi felmérés az alábbi részvételi arányokkal:

Közösségi felmérések		
1.	Bodrogolaszi	10 fő
2.	Erdőhorváti	11 fő
3.	Györgytarló	10 fő
4.	Háromhuta	10 fő
5.	Herceggút	10 fő
6.	Kenézlő	14 fő
7.	Komlóska	9 fő
8.	Makkoshotyka	10 fő
9.	Olaszliszka	10 fő
10.	Sárazsadány	2 fő
11.	Szegi	10 fő
12.	Szegilong	10 fő
13.	Tolcsva	15 fő
14.	Vajdácska	10 fő
15.	Vámosújfalú	---
16.	Viss	10 fő
17.	Zalkod	11 fő
18.	Alsóberecki	10 fő
19.	Bodroghalom	27 fő
20.	Felsőberecki	10 fő
ÖSSZESEN:		209 fő

A fenti táblázatból is látható, hogy összesen 209 fő vett részt a Közösségi felmérésben, településenként átlagosan 11 fő, amely tevékenység a helyi lakosok aktív részvételével megvalósuló, közösségfejlesztő aktivizáló módszer, amelyen keresztül mindenki megszólításra (bevonásra) kerül a településen, s ezáltal a közjóért cselekvők köre szélesedik.

A Közösségi felmérések az alábbi 6 kérdés köré szerveződtek:

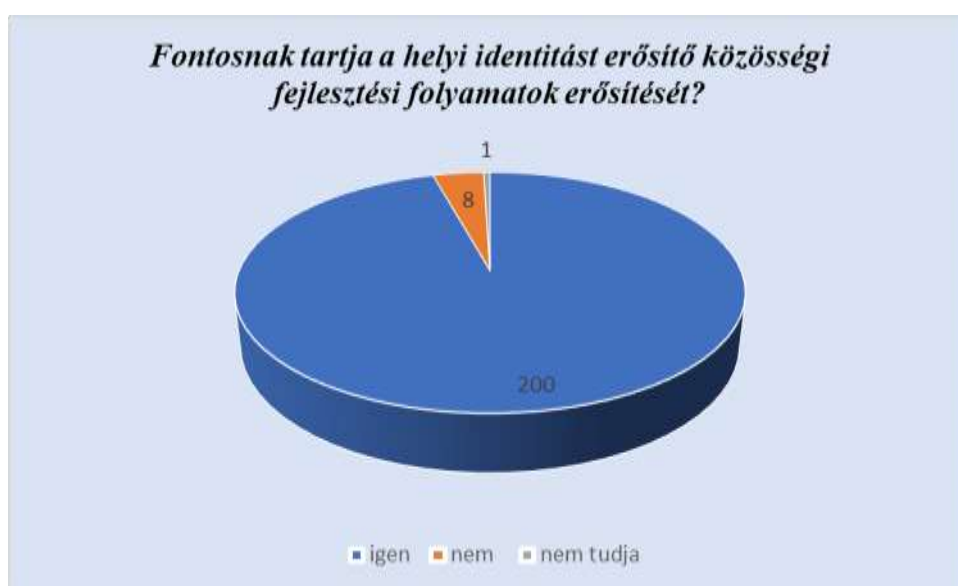
Milyen erősnek érzi magában a településhez, térséghez való kötődést, identitást? (1-5 terjedő skála: 1=egyáltalán nem erős; 5=nagyon erősnek tartja)

- 1-es érték: 0,96% (2 fő)
- 2-es érték: 1,44% (3 fő)
- 3-as érték: 18,18% (38 fő)
- 4-es érték: 42,12% (88 fő)
- 5-ös érték: 37,32% (78 fő)

Fontosnak tartja a helyi identitást erősítő közösségi fejlesztési folyamatok erősítését?

- igen: 95,69% (200 fő)
- nem: 3,83% (8 fő)
- nem tudja: 0,48% (1 fő)

Milyen közösségfejlesztő programokban, eseményekben venne részt szívesen?

- kulturális: 46,89% (98 fő)
- gasztronómiai: 36,36% (76 fő)
- zenei: 43,54% (91 fő)
- hagyományőrzés, néprajzi: 22,97% (48 fő)
- közösségi / önkéntes: 17,70% (37 fő)
- egyéb: 10,05% (21 fő)

Büszke-e arra, hogy ezen a településen él?

- igen: 96,17% (201 fő)
- nem: 3,83% (8 fő)

Ha nem büszke arra, hogy ezen a településen él, akkor kérjük, indokolja meg, hogy miért nem?

- „Mert megállt az élet munkája.” – Kenézlő
- „Elzárt település. Hiányzik a híd, amely összekötne Szabolccsal. Nincs kezdeményezés kirándulásokra, közösségépítés hiányos.” – Kenézlő
- „Jó lenne büszkének lenni, de nincs mire. A települést a vezetés leépíti.” – Kenézlő
- „A cigányság térnyerése miatt.” – Tolcsva
- „Régebben büszke voltam rá, hogy itt élhetek. Az emberek sokkal segítőkészebbek voltak, mint most az utóbbi 5 évben.” – Viss

Véleménye szerint, mivel lehetne erősíteni a településen a közösségfejlesztést, az összetartozás érzését, a helyi identitás erősítését?

- rendezvények
- közösségi munkával
- több program / több rendezvény
- közös kirándulások
- többnapos programok
- koncertek
- zenés összejövetelek
- gasztronómiai fesztivál
- szakkörök indítása
- közösségfejlesztő programok szervezésével
- „Az időseket (amíg vannak) megkérni, hogy meséljenek arról az időről, amikor ők voltak fiatalok, családalapítók és gyermekvállalók.” – Alsóberecki
- beszélgetésekkel
- fiatalokat érintő programok szervezése
- „Kenézlő honlapon történő tájékoztatás, nyilvános programok, események szervezése. Helyi újság szerkesztése.” – Kenézlő
- „Nyilvános fórumok szervezése, ahol megismerhetőek a lakossági, közösségi problémák. A lakosság folyamatos tájékoztatása a település életéről a honlapon, illetve fórumokon keresztül.” – Kenézlő
- idősek és fiatalok találkozója
- „A település vezetője nagyon meghatározó ebben a kérdésben.” – Kenézlő
- „Az emberek hozzáállásának javításával. Szemléletváltatással.” – Kenézlő
- több hagyományörző programok
- „Több olyan, hétről hétre ismétlődő program, ami a különböző korosztály érdeklődését felkeltheti.” – Felsőberecki
- játszótér
- a fiatalságnak kulturális és sport tevékenységek
- „Pénzzel, pályázatokkal, programokkal.” – Felsőberecki
- szórakozó helyek létesítése (presszó)
- falusi disznótor bemutatása
- jeles névnapokon bálók szervezése
- nyugdíjas klub kialakítása
- táborok szervezése fiataloknak
- kézműves foglalkozások
- „Találkozók szervezése a községből elszármazott és a helyi lakosság között.” – Zalkod
- színházlátogatások szervezése
- kézi munka kiállítás
- „A község szépítése a lakosság közös segítségével. A szép település vonzza az idegenforgalmat és ebből sokféle lehetőség adódik.” – Erdőhorváti
- családi rendezvények szervezése
- egészségnapok
- falunap
- „A sváb hagyományokhoz kapcsolódó rendezvényekkel.” – Herceggút
- „Minél több helyi nevezetességhez, szokáshoz kapcsolódó program szervezése. Fiatalok aktivizálása mindenképp szükséges.” – Olaszliszka
- kulturális programok

- „Közös programok szervezése más településekkel.” – Szegi
- „Az újonnan ide költöző lakosok miatt több közösségi foglalkozás, hogy ismerjék meg a régi lakosokat.” – Szegilong
- „A település lakóiig jobban be kellene vonni a szervezésbe, ha van valamilyen rendezvény.” – Tolcsva
- „Érvényesüljön a demokrácia, ahol figyelembe veszik a település lakosainak véleményét.” – Tolcsva
- „Több civil szervezet létrehozása, azok működéséhez szükséges anyagi fedezet biztosítása.” – Tolcsva
- „A média és az internet kártékony hatásainak megszüntetésével, csökkentésével. Lebütített társadalmat építenek.” – Tolcsva
- „Az emberek jobban odafigyelnének egymásra és nem azt néznék, hogy kinek mennyije van, sokkal összetartóbbak lennének itt a faluban.” – Viss
- „Fontosnak tartok egy szervezőt alkalmazni, aki a falu közösségének a mozgató rugója lenne.” – Viss

Összegzés

A kérdőíves módszer előnyeinek kihasználásával a projektet megvalósító települési önkormányzatok konzorciuma igyekezett felmérni az akcióterületet képező 20 település helyi lakosságának véleményét.

A hatékonyság és a személyes jelleg kihasználása érdekében papíralapú felmérés valósult meg, amelynek eredményeként összesen 209 személlyel sikerült kitölteni a kérdőívet.

A kérdések között voltak olyanok, amelyekre válaszlehetőségeket is biztosítottak, és csak be kellett jelölni a megfelelőt, olyanok, amelyeket egy 5-fokú skálán kellett értékelni, és olyanok is, amelyekre saját válaszokat lehetett adni.

A fenti eredményekből megállapítható, hogy

- az adott településeken élők kimagasló többsége büszke arra, hogy az adott településen él
- jellemzően kulturális, zenei és hagyományőrző / néprajzi rendezvényeken vennének részt a legszívesebben
- jelentős többségük (200 fő) fontosnak tartja a helyi identitást erősítő folyamatok fejlesztését, erősítését
- az adott településhez való kötődés átlagosan erősnek tekinthető

Összességében a kérdőíves felmérés, a feltáró munka eredményeképpen megállapítható, hogy felszínre hozta azokat az igényeket, amelyek az akcióterület lakosságának körében megfogalmazódtak a szabadidős és kulturális rendezvényekkel kapcsolatban. Továbbá a válaszok rámutattak arra is, hogy mik azok az eszközök, lehetőségek, amikkel erősíteni lehet a helyi közösségfejlesztést, a társadalmi kohéziót – megalapozva ezzel a projekt célját és tevékenységrendszerét. Ilyenek például:

- koncertek
- zenés összejövetelek
- gasztronómiai fesztivál
- közösségfejlesztő programok szervezése

- „Az időseket (amíg vannak) megkérni, hogy meséljenek arról az időről, amikor ők voltak fiatalok, családalapítók és gyermekvállalók.” – Alsóberecki
- idősek és fiatalok találkozása
- több hagyományörző program
- jeles névnapokon bálók szervezése
- „Találkozók szervezése a községből elszármazott és a helyi lakosság között.” – Zalkod
- sváb hagyományokhoz rendezvények
- közös programok más településekkel

Ezúton is köszönjük minden résztvevőnek a segítséget és az építő jellegű véleményformálást!